

Briuselis, 2018 04 05
SWD(2018) 87 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie

**Pasiūlymo dėl Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva
2004/37/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų arba
mutagenų poveikiu darbe**

{COM(2018) 171 final} - {SWD(2018) 88 final}

Santraukos lentelė
Tolesnio pasiūlymo iš dalies pakeisti Kancerogenų ir mutagenų direktyvos 2004/37/EB priedus poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kodėl? Kokia problema sprendžiama?
Profesinis kancerogenų ir mutagenų poveikis gali sukelti vėžį, kuris yra pagrindinė su darbu susijusi sveikatos problema ES 28 šalyse; o taip pat kitų su vėžiu nesusijusių sveikatos problemų. Siekdama prisidėti prie darbuotojų apsaugos nuo šios rizikos, ES priėmė Kancerogenų ir mutagenų direktyvą 2004/37/EB (KMD). Joje išdėstyti reikalavimai šioje srityje pašalinti arba sumažinti profesinį poveikį, įskaitant profesinio poveikio ribines vertes (PPRV). Tačiau KMD reikia reguliariai atnaujinti remiantis turima informacija, įskaitant mokslinius ir techninius duomenis. Buvo pateikti du teisėkūros pasiūlymai, kuriais atnaujinama KMD: COM(2016)248 ir COM(2017)11, kuriais iš viso sprendžiama 20 kancerogenų problema. Teisės aktų leidėjai jau priėmė pirmą pakeitimą – Direktyvą (ES)2017/2398. Šis poveikio vertinimas, pridedamas prie trečio pasiūlymo, apima dar penkias chemines medžiagas, kurių profesinį poveikį darbo vietoje patiria apie 1 000 000 darbuotojų.
Ko siekiama šia iniciatyva?
Iniciatyva siekiama trijų konkrečių tikslų: • mažinti kancerogenų ir mutagenų profesinį poveikį Europos Sąjungoje; • didinti ES sistemos veiksmingumą, atnaujinant ją pagal mokslinius duomenis; • siekti geriau suderintos darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų visoje ES, užtikrinant ekonominės veiklos vykdytojams daugiau aiškumo ir vienodas veiklos sąlygas.
Kokia papildoma ES lygmens veiksmų nauda?
Nustačius naujas arba peržiūrėjus jau įtrauktas į Direktyvos III priedą PPRV bus užtikrinama daugiau aiškumo darbdaviams ir vykdymo užtikrintojams, supaprastinama ir palengvinama nuostatų atitiktis KMD bei jų vykdymo užtikrinimas, o tuo pačiu ir darbuotojų apsauga. Sumažinus esamas PPRV ir panaikinus su nenustatytomis nacionalinėmis PPRV susijusius skirtumus, ES veiksmais galima prisidėti prie to, kad būtų toliau gerinama būtiniausia pagrindinė visų ES darbuotojų apsauga šioje srityje ir užtikrinamas vienodos sąlygos visoms ES verslo įmonėms. Vien valstybių narių veiksmais išspręsti šių problemų nepavyktų, vadinasi, ES lygmeniu vykdomi veiksmai, kuriais būtų siekiama šio pasiūlymo tikslų, yra būtini pagal ES sutarties 5 straipsnio 3 dalį.

B. Sprendimai
Kokios su teisės aktų leidimu susijusios ir nesusijusios politikos galimybės apsvarstytos? Ar yra tinkamiausia galimybė? Kodėl?
Buvo apsvarstytos ir atmestos įvairios su aptariamais kancerogenais susijusios galimybės. Pavyzdžiui, uždrausti juos darbo vietoje būtų neproporcinga, o remiantis su teisėkūros procedūra nesusijusiomis rekomendacijomis arba savarankiškai reguliuojant, nepavyktų iš esmės padėti išspręsti nustatytų problemų. Pasiūlymai dėl su teisėkūra susijusių galimybių dėl penkių kancerogenų (profesinio poveikio ribinės vertės III priede) buvo pagrįsti mokslininkų, darbdavių bei darbuotojų ir valstybių narių atstovų diskusijų rezultatais. Beveik visų kancerogenų atžvilgiu analizuotos griežtesnės ir mažiau griežtos galimybės. Manoma, kad pasirinktos galimybės papildo viena kitą ir atneš papildomos naudos dabartinėms REACH reglamente nustatytoms priemonėms. Teisinį tikrumą suinteresuotosioms šalims galima geriausiai užtikrinti Kancerogenų ir mutagenų direktyvoje pateikiant aiškų cheminių medžiagų sąrašą ir nurodant profesinio poveikio ribines vertes, kad būtų galima valdyti kancerogeninių cheminių medžiagų profesinio poveikio keliamą riziką.
Kas kuriai galimybei pritaria?
Socialiniai partneriai ir valstybės narės, kurioms buvo atstovaujama Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamajame komitete, pritarė visoms pasirinktoms galimybėms. Siekiant mažinti technines ar ekonomines darbdavių problemas, nustatytas dviejų medžiagų grupių (kadmio ir jo neorganinių junginių, berilio ir berilio neorganinių junginių) pereinamasis laikotarpis visuose sektoriuose, o vienos medžiagų grupės (arseno rūgšties ir jos druskų, neorganinių arseno junginių) – vario lydymo sektoriuje.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokia tinkamiausios galimybės nauda?

Tinkamiausios galimybės nauda – užtikrinama geresnė daugiau negu 1 000 000 darbuotojų apsauga ir galimybė užkirsti kelią daugiau kaip 22 000 su darbu susijusių pablogėjusios sveikatos atvejų.

Dėl to savo ruožtu pagerėtų darbuotojų ir jų šeimų gyvenimo kokybė ir būtų sutaupyta tiesioginių ir netiesioginių pavienių asmenų sveikatos priežiūros išlaidų. Socialinės apsaugos sistemoms nauda būtų ta, kad sumažėtų gydymo išlaidos ir sumažėtų išlaidos dėl susijusio nedarbingumo arba ankstyvo išėjimo į pensiją, taip pat dėl profesinių ligų kompensacijų. Darbdaviams greičiausiai bus naudinga tai, kad sumažės nebuvimo darbe atvejų ir nuostolių dėl sumažėjusio darbo našumo. Ne mažiau svarbu ir tai, kad nustačius ES PPRV būtų užtikrinama daugiau aiškumo darbdaviams ir vykdymo užtikrintojams.

Remiantis Komisijos tarnybų užsakymu atliktu tyrimu, tikimasi tokios didžiausios naudos įvairiems suinteresuotiesiems subjektams: nustačius formaldehido PPRV, nuo 1 iki 5 mlrd. EUR darbuotojams, 181 mln. EUR administracijoms; nustačius berilio PPRV, 15 mln. EUR verslo įmonėms.

Kokios yra tinkamiausios galimybės išlaidos?

Kalbant apie kelis kancerogenus, tinkamiausia galimybė turės įtakos įmonių veiklos sąnaudoms, nes įmonėms teks diegti papildomas apsaugos ir prevencijos priemones. Tai visų pirma tinka kalbant apie formaldehidą ir kadmį ir jo neorganinius junginius: numatoma, kad visos pramonės išlaidos dėl pasirinktos galimybės per 60 metų laikotarpį pasieks 1,72 mlrd. EUR (formaldehido) ir 447 mln. EUR (kadmio).

Tačiau susijusių su formaldehidu bendrovių yra labai daug, o dėl kadmio poveikį patirs daugiausiai didelės bendrovės. Todėl skaičiuojant santykinai, kiekvienos bendrovės išlaidos dėl abiejų medžiagų turėtų būti nedidelės. Dėl tinkamiausių galimybių rinkinio neatsiras jokių papildomų su informacija susijusių prievolių, įmonėms nepadidės administracinė našta ir greičiausiai neprireiks jokių didesnių su aplinka susijusių sąnaudų.

Koks poveikis verslui, mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVI), taip pat labai mažoms įmonėms?

Susijusių su kadmio ir arseno junginiais MVI atitinkamuose sektoriuose nėra daug, kitaip negu susijusių su beriliu, formaldehidu ir 4,4'-metilen-bis-(2 chloranilinu) (MOCA). Analizė rodo, kad numatomos susijusių MVI sąnaudos neturėtų joms tapti didele našta. Numatoma, kad didžiausias sąnaudas patirs MVI, susijusios su formaldehidu ir beriliu, ir visų pirma tos bendrovės, kurios dar neinvestavo į darbuotojų apsaugą, užtikrinamas uždaras sistemas arba medžiagų pakeitimą. Vis dėlto MVI išlaidos anaipol nesiekia 1 proc. jų apyvartos ir nesitikima, kad nustačius naujas PPRV būtų MVI uždarymų arba būtų padarytas poveikis užimtumui jose.

Ar bus daromas didelis poveikis nacionaliniams biudžetams ir administracijoms?

Vykdydamą užtikrinančios institucijos gali patirti papildomų administracinių ir vykdymo užtikrinimo išlaidų. Tačiau nesitikima, kad šios išlaidos būtų didelės. Kita vertus, nustačius ES lygmens PPRV bus sutaupytos išlaidos, reikalingos nustatyti PPRV nacionaliniu lygmeniu. Pasirinkta galimybė taip pat turėtų padėti sumažinti valstybių narių socialinės apsaugos ir sveikatos priežiūros sistemų finansinius nuostolius, nes bus užkertamas kelias ligoms.

Ar bus kitokio reikšmingo poveikio?

Pasirinktos galimybės turėtų teigiamą poveikį konkurencijai vidaus rinkoje, nes sumažėtų valstybėse narėse, kuriose taikomi skirtingos PPRV, įsikūrusių įmonių konkurenciniai skirtumai. Pasirinkta galimybė neturėtų daryti didelio poveikio ES įmonių išorės konkurencingumui. Daugeliu atvejų pasirinktos galimybės patenka į ne ES šalyse nustatytų lygiaverčių priemonių apatinę intervalo dalį – tai reiškia, kad šios priemonės gali būti įgyvendintos, atitinka esamą gerą patirtį ir jomis siekiama nustatyti palyginus aukštus tarptautinius darbuotojų apsaugos standartus. Poveikis pagrindinėms teisėms, visų pirma nustatytosioms 2 (žmogaus teisė į gyvybę) ir 31 (teisė į tinkamas ir teisingas darbo sąlygas, kuriomis užtikrinama darbuotojo sauga, sveikata ir orumas) straipsniuose, yra teigiamas.

D. Tolesni veiksmai

Kada politika bus peržiūreta?

Siūlomos Kancerogenų ir mutagenų direktyvos persvarstymo veiksmingumas bus vertinamas vykdant ES darbuotojų saugos ir sveikatos sistemos vertinimą, kaip nustatyta Direktyvos 89/391/EEB 17a straipsnyje. Kitas vertinimas galėtų būti atliekamas už 2017–2022 m. laikotarpį.